

Friday for Future alla fredagar

Varje fredag kl 12-14 samlas vi för klimatstrejk på Stortorget med Corona-avstånd eller för digital strejk. Från och med fredag den 20 nov och framåt kan vi bara vara åtta personer närvarande.

Det har varit en händelserik vecka i riksdagen! av Hanna Gunnarsson

Fyra av Vänsterpartiets ledamöter har haft en gemensam debatt om rasismen i Sverige, med fokus på offentlig verksamhet, mot nya jämställdhetsministern. Det var Malmös riksdagsleda-mot Momodou Malcolm Jallow som lämnade in interpella-tionen och när debatten hölls deltog ytterligare tre ledamöter från Vänsterpartiet. På så sätt kom många perspektiv fram i debatten. [Lyssna gärna här](#).

Vi har haft framgångar i det väldigt viktiga arbetet för att förbättra sjukförsäkringen! Det har varit ett mycket aktivt och intensivt arbete som länge har varit prioritet för Vänsterpartiet, men nu under pandemin har det blivit extra aktuellt i och med att många som har varit sjuka i covid har kvar symtom under lång tid. Vi KU-anmälde till och med ansvarig minister för de problem som finns. Nu har det blivit klart att regeringen ändrar i Försäkringskassans

regleringsbrev och att lagen om bedömning av arbetsförmåga ändras. Detta är bra steg på vägen!

Utöver sjukförsäkringarna har vi fått ytterligare en framgång genom mer pengar till äldreomsorgen i den senaste extra ändringsbudgeten på grund av pandemin! Det är mycket glädjande eftersom det verkligen behövs en upprustning inom äldreomsorgen. Vi behöver höja löner och förbättra arbetsvillkoren. [Läs mer här](#).

I veckan har jag och Håkan Svenneling i utrikesutskottet haft en kort debattartikel i DN, som en replik till en artikel som regeringen skrev om säkerhetspolitiken och NATO. Vänsterpartiet är ju såklart emot alla närmanden till NATO. [Läs vår replik här](#).

Idag ställde jag också en fråga på veckans frågestund till inrikesministern om kommuners och regioners krisberedskap samt behovet att stoppa nedskärningar och privatiseringar. [Se den här](#) (klicka på mitt namn).

Hanna Gunnarsson (v), Riksdagsledamot, Lund

Etnisk rensning pågår och världens kristna slå dövörat till av Kerstin Dahlberg

Varför slår världens kristna dövörat till när systrar och bröder i Israel och Palestina drabbas av etnisk rensning? Det frågar sig [Kairos Palestine](#), en rörelse formad av kristna palestinier och kyrkoledarna i Jerusalem. Och de har all anledning att känna sig svikna och besvikna när kyrkor runtom i världen inte vågar kritisera staten Israels apartheidregim och pågående etniska rensning av palestinier - kristna och muslimer. Skälet till denna feghet är troligen risken för att bli stämplade som antisemiter, anar Kairos Palestine, och så kan det vara. Det vill inte mycket till för att staten Israel ska klistra den etiketten på någon som står upp för FN, internationella lagar och humant beteende. Men vad är det för kvalitet på kristen övertygelse och kristet mod om man i en världsvid kyrka och ekumenisk rörelse inte öppet vågar försvara sina systrar och bröder?

Ett flertal judiska organisationer i Israel och på andra håll i världen vågar tala om Israels apartheidregim och ifrågasätter den, noterar Kairos Palestine. Därmed framstår de kristna världsvida kyrkorna och samfunden än mer som fega och som svikare.

I ett nödrop till påve Franciscus, hela den världsomspännande ekumeniska rörelsen och Kyrkornas Världsråd uppmanar nu de kristna palestinierna till handling: [Gör motstånd mot den etniska rensningen i Östra Jerusalem](#).

I det mest akuta skedet handlar det om vräkning av cirka 195 palestinier och den är planerad till 2 maj, under den grekisk-ortodoxa påskan. Det handlar om familjer som i generationer bott i Jerusalem, många ända sedan Nakba 1948 då de fördrevs från sina hem. Nu ska de återigen

fördrivas och lämna plats åt ännu en illegal bosättning. De har protesterat, men en israelisk domstol har valt sida och ställt sig på bosättarnas.

Vräkningarna i Östra Jerusalem är tyvärr endast **ett** exempel på vad palestinierna i Israel, på Västbanken och i Gaza tvingas utstå som en följd av apartheidlagar och folkrättsbrott. Kairos Palestine nämner en lång rad i sitt upprop och uttrycker sin besvikelse, gränsande till förtvivlan, över att kyrkorna i världen genom åren inte hörsamat en rad angelägna vädjanden om konkret och praktiskt agerande för att få slut på Israels ockupation.

Det krävs ingen större inlevelseförmåga för att förstå deras känsla av att vara övergivna när kristna systrar och bröder nonchalerar dem. De uppmanar nu alla kristna världen över att påverka sina regeringar att agera för att stoppa den etniska rensningen. Vad görs från kyrkligt håll i Sverige?

Miljönotiser

Vänsterseger på Grönland stoppar gruvprojekt?

Den australiska gruvkoncernen Greenland Minerals planerar att ta upp tre miljoner ton malm på Grönland för att utvinna sällsynta jordartsmetaller samt uran.

Vänsterpartiet IA som vann valet varnar för att gruvbrytning skulle skada naturen i regionen. (TT-Ritzau.)

Vi konstaterar att det internationella kapitalet är angeläget att roffa åt sig Grönlands naturtillgångar. Trump ville köpa landet av Danmark och Kina försöker etablera sig där.

Det blir spännande att se om en ny vänsterregering kommer till stånd och vad den i så fall kan göra.

MP mot kärnkraft

”Förnybara energikällor som sol vind och vatten, är billigare, säkrare och snabbare att bygga ut än kärnkraften. Varken klimatet eller de svenska hushållen har tid eller råd att vänta på att Kristdemokraternas drömmar om kärnkraft ska bli verklighet.”

Det skriver Lorentz Tovatt, energipolitisk talesperson för MP, Mätta Ivarsson, gruppledare i Region Skåne, Stefana Hoti, partiföreträdare i Malmö och Emil Samnegård, gruppledare i Trelleborg, i en debattartikel i Sydsvenskan 6/4.

Bron över Höje å klar i sommar och tunneln vid stationen i september.

Meddelandet som kommer från trafikverket informerar också om ett tågstopp mellan Lund och Malmö från den 29 augusti till den 6 september.

Att den nya tunneln i höjd med Höjeåvägen också blir klar i sommar är vi mindre glada över. Det innebär i framtiden en buss- och cykelväg i Sunnavägs förlängning genom grönområdet mellan kolonin och odlingslotterna. Men det har vi vetat i mer än ett år. Vi ville stoppa den, men man får inte alltid som man vill.

Skolnotiser

Från toppen till botten på 20 år

”I början av 1990-talet var den svenska skolan på topp rent prestationsmässigt. Efter två decennier av målstyrning fick svenska elever de sämsta resultaten någonsin.”

Det skriver Sydsvenskans kunniga skolexpert Emma Lejnse (8/4) i artikeln *När målen blev det viktigaste försvann böcker och lärartid*.

Artikeln går igenom konsekvenserna av kommunaliseringen och införandet av marknadsskolan i början av 1990-talet. Den jämlika skola som vi kämpat i ett halvt sekel för att genomföra raserades. Finland behöll samma skolsystem och finsk skola är kvar på toppnivån.

Det handlar om avskaffandet av reglerna rörande skolledning, lärarkompetens, skolhälsa, läromedel, bibliotek och vem som har behörighet att driva en svensk skola.

En del av reglerna är på väg att återinföras efter krav från lärarfacken.

Men i valet mellan de två målen – godkända elever och en budget i balans – är det tydligt vilket som rankas högst. ”För kommuner sparar på skolan och privata ägare tar ut vinst, trots många obehöriga elever på deras skolor.”

Marknadsskolan hotar valfriheten.

Miljöpartiet: Jakten på vinst slår hårt mot de idéburna friskolorna.

När vi har aktörer i skolsystemet som drivs av att tjäna så mycket pengar som möjligt krävs mer kontroll och detaljerade regler. Elevhälsa, skolbibliotek och läroböcker får stå tillbaka. Segregering hotar valfrihet och mångfald. Aktörerna som har ekonomisk vinning som mål måste ut ur ekvationen. Annika Hirvonen, skolpolitisk talesperson (MP) och Karin Pleijel, Karin Thomasson, Markus Friberg och Richard A. Åkesson, MP. (AB debatt 5/4)

Palestinska jordens dag 30/3

Den palestinska jordens dag – Dagen för solidaritet med palestinierna och deras rätt att befria sitt hemland.

Arabiska vänstern uppmärksammar Palestinska jordens dag den 30 mars.

Vi kommer ha ett kulturevent med utställning av konst och hantverk som vi ställer ut i fönstren på poeten på hörnet, på grund av rådande restriktioner kommer vi inte ha öppen visning, besökare kan titta utifrån.

Medverkande konstnärer: Yahya Ashmawi & Maha Kadoura

Var: Poeten på hörnet, Södra Förstadsgatan 65b

När: Utställningen pågår från den 30 mars kl. 17.00 till den 11 april kl.17.00.

Stoppa stölden av Palestina!

Den 30 mars högtidlighålls varje år den Palestinska Jordens dag. Det var den 30 mars 1976 som protester mot den israeliska ockupationen och landstölden i Palestina möttes av skarp eldgivning från den israeliska armén. Sex obehäpnade demonstranter dödades, omkring 100 skadades och över 300 arresterades av israelerna.

Sedan dess har ockupationen bara fortsatt, och förvärrats. Idag bor närmare 700.000 israeler i så kallade bosättningar på ockuperad palestinsk mark – och fler ansluter hela tiden. Varje dag beslagtas mer mark, människor fördrivs och de som protesterar möts med skarp ammunition. De senaste åren har minst 350 obehäpnade palestinier dödats av militären, och över 30.000 skadats – många med livslånga handikapp som följd.

Enligt FN:s övervakningsmission, OCHA, har rivningarna och fördrivningarna på den ockuperade Västbanken ökat kraftigt de senaste åren. Under 2020 revs 848 byggnader – en ökning med 36% från året innan. 53 skolor, med 5.200 barn, står under rivningshot. Sedan OCHA började sin registrering 2009 har omkring 7.400 rivningar ägt rum, och över 11.000 människor fördrivits.

Under början av detta år har rivningstakten dessutom ökat ytterligare. Fram till sista februari har 227 palestinskägda strukturer rivits - varav 93 bekostade med utländskt bistånd - och 327 personer, varav omkring 200 barn, förlorat sina hem. En ökning med 185% jämfört med förra året. Förstörelsen av bostadshus, solpaneler, anläggningar för vatten- och sanitet och annat donerat av Sverige och andra EU-länder har ökat med 450% utan några verkliga protester från våra politiker. En del anser tvärt emot att det är lika bra att sluta med bistånd till palestinierna eftersom allt ändå förstörs av Israel!

Stölden av Palestinas jord, fördrivningarna och förstörelsen av egendom måste helt enkelt upphöra! Israel måste kalla hem sin militär och sina bosättare, riva murar och stängsel och erkänna Palestinas rätt att existera som stat i fred sida vid sida med Israel. Det är märkligt att den svenska regeringen, EU och andra inte för länge sedan satt ner foten och sagt att nu får det vara nog. Hur långt har man tänkt att det skall få gå innan man agerar och genomför verkliga åtgärder för att få en ändring till stånd?

Gunnar Olofsson

Konsumismen utarmar oss – och jorden av Gunnar Stensson

Kapitalismen tvingar oss att konsumera för att öka tillväxten - och den rikaste procentens vinst - på bekostnad av våra liv och jordens resurser. Privata medier och ”influencers” driver en oavbruten propaganda för att göra alla till konsumtionsberoende kunder. Konsumismen har blivit ett större hot än coronan. Nova är den värsta sjukdomshärden i Lund.

Sedan Kina blev medlem av Världshandelsorganisa-tionen har amerikanska och europeiska företag etablerar sig där för att utnyttja den billiga arbetskraften och de luftförorenande energiresurserna till att producera varor: elektronik, bilar, bildelar, kläder, skor, möbler och insatsvaror.

Flera svenska företag, som Volvo och H&M, har flyttat tillverkning till Kina. Det leder till beroende. H&M slutade köpa produkter från Xinjiangregionen efter rapporter om tvångsarbete. Följden blev att H&M stängdes av från flera handelsplattformar i Kina. Sverige kritiserar Kina – och ökar samarbetet. Det liknar Vietnam-epoken. Den gången handlade det om USA-imperialismen.

Kapitalismens tillväxtbegrepp leder till att man medvetet minskar varornas livslängd för att tvinga fram ökad konsumtion. En tvättmaskin som för några år sedan fungerade i tio år håller nu bara i fem. Bilar tillverkas för att gå sönder och behöva repareras efter kort tid. Lågavlönade arbetare tvingas till meningslöst arbete och konsumenter till flera köp. Vinsten växer.

Den ekonomiska tillväxten förra året var 6 procent enligt Internationella valutafonden.

Volvo har gjort vinst och betalar ut bonus till sina aktieägare – trots att pengarna bland annat kommer från coronastöd som bekostats av skattebetalarna.

”Tillväxt är inget positivt. Tvärtom. [Vi ville inte tillsätta någon tillväxtkommission](#).” skrev Emma-Lina Johansson och Anders Skans, Vänsterpartiet Malmö, i ett uttalande med anledning av att Malmö har beslutat inrätta en. (SDS 31/3)

”Malmö tillväxtkommission representerar det gamla, det förkastliga konsumtionssamhället där miljö och arbetare utnyttjas och förstörs. Kommissionen består av expertis på det gamla ohållbara, inte det gröna och hållbart mänskliga.”

Sverige kan missa klimatmålet, enligt Naturvårdsverket och Klimatpolitiska rådet. Hittills tror man sig uppnå en minskning av utsläppen på 55 procent fram till 2045. Det räcker inte. För att klimatmålet ska nås måste minskningen vara 85 procent.

Den kinesiska varuproduktionen är redan större än USA:s. Strömmen av varor till och från Kina bara växer.

För tre veckor sedan vållade mängden av väldiga containerfartyg trängsel i de europeiska hamnarna Antwerpen, Rotterdam och Hamburg. Lika igenproppade var USA:s Stilla havs- hamnar Los Angeles, Portland och San Diego. Också New Yorks hamn var överfull. Containerfrakternas priser steg, vilket bland annat drabbade till exempel Ikea.

Man kan förstå att Kina härom året ville bygga en strategiskt belägen hamn i Lysekil – vilket emellertid Sverige avvisade. På många andra håll har kineserna haft framgång med sina hamnplaner.

Sedan fastnade *Ever Given*, världens största containerfartyg, i Suezkanalen. Total förstoppning drabbade världshandelns tarmsystem. Innan skiten efter någon vecka lossnade hade hundratals containerfartyg fastnat vid kanalens båda mynningar. Det hade varit bättre om förstoppningen fortsatt.

I ledaren [Hellre ful vindkraft än svåra översvämningar i Malmö](#) (SDS 6/4) räknar skribenten upp de verkliga hoten mot människor och miljö: **Minst 31 miljoner människor tvingas fly till år 2050. I värsta fall 143 miljoner. Naturkatastrofer, minskad biologisk mångfald, sämre skördar, ökad fattigdom, konkurrens om jordens resurser, krig och hot mot demokratin.**

Prisvärd arkitektur, LKF och Landsdomarevägen av Bengt Olle Bengtsson & Boel Berner

Världens främsta arkitekturutmärkelse, Pritzker-priset, har i år tilldelats Anne Lacaton och Jean-Philippe Vassal i Paris. Mottot för deras verksamhet är, enligt *The Guardian*, ”Riv aldrig, ta aldrig bort något – lägg till, omforma och återanvänd”. Vi gläds och tänker på LKF:s planer för sina hus på Landsdomarevägen. Men först mer bakgrund.

I prismotiveringen står att Lacaton och Vassal ”speglar arkitekturens demokratiska sida. Genom sitt förhållande till yrket och sina utförda projekt har de visat på möjligheterna för en restaurerande arkitektur som är högteknologisk, uppfinningsrik och ekologiskt ansvarstagande, utan att för den sakens skull bli nostalgisk”. Deras arkitektstudio är således inte känd för glittrande lyxbyggnader eller science-fiction-inspirerade experiment. I stället har de gjort sig berömda för ekonomiskt hållbara lösningar på svåra ombyggnadsproblem.

Vi har själva sett deras omformning av Palais de Tokyo, staden Paris utställningslokal för samtidskonst, vilken förvånar rejält. Den ursprungliga fasaden mot gatan och Seine är oförändrad, vilket inte är så underligt eftersom den är anpassad till kringliggande byggnader och funktioner. Men inomhus, där man förväntar sig vita väggar och vackert belysta nyrenoverade rum, öppnar sig i stället en rå, öppen fabriksmiljö i många plan. Arkitekterna har nämligen valt att frilägga väggarnas bärande betong och behålla de omålade ytorna. Resultatet har blivit en rymd som gör det möjligt att bygga upp unika ytor för varje ny utställning, ofta i flera plan. Inte är det direkt vackert, men inspirerande och mycket uppskattat. Återhållsam renovering har gett nya friheter, inte bundit byggnaden vid gamla funktioner.

Tankarna bakom sättet de arbetar, sammanfattar Anne Lacaton i *The Guardian* så här: ”Rivning är ett lätt beslut i det korta perspektivet. Det är ett slöseri med mycket – ett slöseri med energi, ett slöseri med material, och ett slöseri med historia. Dessutom för det med sig mycket dåliga sociala effekter. För oss är det en våldshandling.”

De nu hyllade Lacaton och Vassal insisterar således på att bygga prisvärt, hållbart och ekologiskt ansvarsfullt. De bär med sig insikten om att det idag – när vi förstått att vårt traditionella förhållningssätt till energi- och råvaruförbrukning *måste* förändras – finns saker som man inte längre gör. Om projekt, som varit rimliga för bara några år sedan, måste vi idag säga: Nej – så här gör vi inte längre!

Tidigare har det ofta setts som rationellt och naturligt att riva äldre byggnader för att ersätta dem med nyare, modernare, bättre. Standarden för nyttjarna blir högre, driftskostnaderna lägre ... Men så fungerar inte rationaliteten längre. Nu måste man tänka bredare och seriöst beakta det slöseri med resurser som rivande och nybyggande innebär. Hänsyn måste tas till energiåtgången vid transporter av riv- och byggmaterial, vid produktionen av betong och tegel. Lägg därtill signalerna som ges: Är det så här vi vill visa hur vi ser på återbruk och stadens historia? Är det inte i stället förbättring genom förädling vi måste lära oss – och lära ut?

För oss som bor på Möllevången i Lund har dessa frågor aktualiserats av LKF:s planer att riva sina tre huslängor längs Landsdomarevägen och ersätta dem med nya byggnader. Planerna ligger långt fram i tiden; byggnation är planerad till 2025 eller senare. Men LKF har redan meddelat hyresgästerna att de måste flytta ut, och just nu utreder kommunen nödvändiga planändringar. Häromdagen gick det runt ”gula västar” i området och mätte om några av de vackra körsbärsträden längs cykelvägen måste offras.

Husen är byggda i två/tre plan och innehåller mindre hyreslägenheter. Tre huskroppar är rytmiskt placerade längs slänten till den bäck som en gång rann genom området. Idag är bäcken ersatt av en cykelväg som går från Monumentsparken till S:t Hans backar och vidare norrut. Husen är byggda i rött tegel med karaktäristiska takpannor och fönster i samstämmighet med de två omgivande radhusområdena längs Tinghögsvägen och Möllevångsvägen. Enhetlighet kombinerad med form- och funktionsvariation gör Möllevången till en av Lunds finaste arkitektoniska miljöer (området är planerat som en helhet och är ritat av C.-O. Klingspor). Tiden har varit snäll mot byggnaderna; radhusområdenas samfällighet ser till att endast stilenliga förändringar tillåts av dessa hus och även LKF:s längor är hittills relativt oförändrade.

Häri ligger naturligtvis en orsak till den nu uppkomna situationen – de tre längorna är i behov av renovering. Kanske har LKF inte underhållit dem på rätt sätt; om det vet vi inget. Men deras drastiska förslag till total nybyggnation är naturligtvis fel – här skall inte rivas.

Landsdomarevägen 3 och 5 från cykelvägen

Främst av principiella skäl: Så gör man inte längre! Bra gamla byggnader skall ges nytt liv och förhöjt värde. De skall inte rivas, fraktas bort, ersättas av ny betong, nytt tegel, ny metall – producerat och levererat till stor energiåtgång.

Också av funktionella skäl: Självklart går det att renovera dessa byggnader så att de fungerar väl i minst femtio år till. Mindre hyreslägenheter för ungdomar och äldre kommer alltid att behövas i Lund. LKF borde naturligtvis också undvika skammen att fördärva ett av stadens vackraste områden. Förtätning av Lund är ett vettigt mål, men skall göras med klokskap: på rätt plats och på rätt sätt. Så är, till exempel, det näraliggande punkthuset på Möllevångsvägen ett riktigt fint exempel på detta.

Lacaton och Vassal är kända för att inför ett stort renoveringsprojekt i Bordeaux ha föreslagit: Gör ingenting – vad som finns är bra; det behövs bara smärre förändringar! Sak samma tror vi gäller för husen längs Landsdomarevägen.

Skulle det faktiskt finnas *genuina* svårigheter med dessa hus, så finns det i vilket fall ingen anledning att ta till den gamla våldsmetoden – att riva allt och sedan plonka dit några höga hus som kunde stått var nästan som helst. Istället borde LKF inspireras av de prisbelönade arkitekternas motto: Riv aldrig, ta aldrig bort något – lägg till, omforma och återanvänd! Vilket här kan tolkas som: Lämna huskropparna med sina vackra fasader längs slänten, cykelvägen och körsbärstråden oförändrade. Måste något göras, så fundera i stället på att utöka boytorna och förbättra husens användning genom att varsamt omforma de mindre spännande fasaderna längs Landsdomarevägen. Varför inte göra detta till en planeringsuppgift för arkitektstudenter? Många alternativ är här möjliga – men inte det oetiska våld som LKF nu planerar för.